

Управління інноваціями та інноваційною діяльністю

Гладинець Н.Ю.

ст. викладач кафедри обліку та фінансів

Мукачівського державного університету

м. Мукачево, Україна

**РОЛЬ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АКТИВІЗАЦІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**

Належна організація виробничого процесу передбачає формування інституційного забезпечення інноваційного розвитку, що потребує наявності розвинутої інноваційної інфраструктури, покликаної забезпечити інноваційний процес фінансовими, інформаційними ресурсами. Сполучною ланкою, яка повинна об'єднати в єдиний інформаційний простір всі складові національної інноваційної системи повинна стати система інформаційно-консультативного забезпечення інноваційної діяльності. Розвиток системи інформаційно-консультативного забезпечення, що є одним з найважливіших елементів інноваційної інфраструктури, потребує функціонування мережі регіональних інформаційно-аналітичних центрів, які повинні інтегруватися в єдину загальнонаціональну інформаційну систему. Дана мережа, на нашу думку, повинна не просто забезпечити інформаційний супровід процесу трансферу технологій, але і об'єднати у єдине ціле науковців, виробників, інвесторів, створивши замкнутий цикл «наука-виробництво-ринок», а відтак забезпечити тісну співпрацю всіх учасників інноваційного процесу. Це дасть можливість інформувати підприємців про наявні перспективні розробки, забезпечити їх інформацією про нові технології та ринки збуту високотехнологічної інноваційної продукції, а також підвищити рівень розробок. Наявність бази даних різного роду технологічних пропозицій, запитів, інноваційних пропозицій та продукції, пропозицій та запитів НДДКР сприятиме концентрації та поширенню відомостей про стан інноваційних розробок і проектів та стане стимулом для інвестування капіталу саме в інноваційно-технологічні процеси.

Однак, на сьогоднішній день в Україні відсутні або функціонують не належним чином окремі установи інноваційної інфраструктури, відповідальні за інформаційне забезпечення учасників інноваційного процесу. Саме такі установи, як інноваційні центри розвитку покликані, з одного боку, накопичувати, систематизувати та узагальнювати відомості про інноваційні розробки, можливий ефект від їх впровадження у виробничу діяльність та їх безпосереднє застосування установами та підприємствами, а з іншого, інформувати широке коло зацікавлених про наявність таких розробок з метою стимулювання залучення фінансових ресурсів у інноваційну діяльність промисловості України.

На даний момент в нашій державі лише починають створюватися інформаційні центри, що надають відомості про передові інноваційні розробки та технології, представлені на ринку нашої країни з метою їх подальшого використання та відтворення. Зокрема, у Західному науковому центрі НАН і МОН України створена регіональна інноваційно-інформаційна система, яка передбачає тісний взаємозв'язок регіональної інформаційної системи із національною базою даних з вільним доступом до інформації науково-освітніх закладів, дослідних установ та підприємств [1; 2]. Формує бази даних про інноваційні програми та проекти Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України. У його базі даних наявні також відомості про міжнародні інноваційні програми і проекти, у реалізації яких задіяні вітчизняні державні підприємства, ведеться державний реєстр технологій [3]. Також в Україні функціонує Національна мережа трансферу технологій, головною метою створення якої було інформаційне забезпечення інноваційного розвитку на основі об'єднання всіх суб'єктів, зацікавлених у розробці та впровадженні високотехнологічної наукомісткої продукції як всередині країни, так і за її межами. Створення такої системи передбачає обмін технологіями, ідеями, інноваціями між науковими закладами та виробничо-промисловим сектором, пошук інвесторів та організацію взаємодії з міжнародними мережами трансферу технологій [4]. Український Інститут науково-технічної та

економічної інформації також пропонує власну базу даних нових технологій і розробок, рознесених за галузями промисловості, яка представлена на офіційному сайті УкрІНТЕІ. Окрім наявної інформації про інноваційні розробки та нові технології, тут можливо одержати консалтингові і маркетингові послуги, знайти експерта, партнера, представити власний інвестиційний проект, а також отримати допомогу у пошуку джерел фінансування проекту [5].

Разом з тим наявність значної кількості інформаційних центрів призводитиме до певної плутанини та неточності відображення відомостей про стан наукових та інноваційних розробок, у зв'язку з чим доцільно створити розгалужену регіональну інформаційну мережу, яка буде об'єднана в єдину національну базу даних про всі перспективні технологічні розробки, а всі повноваження покласти на єдину установу, що виконуватиме функції інформаційного забезпечення інноваційного розвитку та забезпечуватиме просування інновацій як на рівні регіонів, так і держави в цілому з виходом на міжнародні ринки.

Тому в якості ключового елементу системи інформаційно-консалтингового забезпечення потрібно створити єдиний Центр сприяння розвитку інновацій, який координуватиме діяльність усієї інноваційної сфери, стимулюватиме взаємодію наукових організацій з підприємствами та інвесторами, надаватиме широке коло консалтингових послуг клієнтам-інноваторам, інвесторам та відповідатиме за інформаційне забезпечення учасників інноваційного процесу.

Для створення дієвого механізму співпраці всіх учасників інноваційного процесу у напрямку вирішення проблем, пов'язаних із ефективністю впровадження інновацій та їх функціонального спрямування на соціально-економічний розвиток країни необхідним видається реалізація наступних заходів:

- створити єдиний Центр сприяння розвитку інноваційної діяльності та його представництва у регіонах, окреслити його функції та обов'язки із

визначенням механізму співпраці з банківськими установами, страховими компаніями, науковими та навчальними закладами, підприємствами та іншими структурами;

- з метою обміну та поширення інформації про стан наукових розробок в структурі Центру сприяння розвитку інноваційної діяльності створити регіональні Центри інформаційного забезпечення та моніторингу інноваційної діяльності з автоматизованою інформаційно-аналітичною системою моніторингу інноваційної активності, а також визначити механізм взаємодії даних утворень з усіма учасниками інноваційного процесу;
- створити регіональні Інтернет-представництва Центру інформаційного забезпечення та моніторингу інноваційної діяльності та Центру сприяння розвитку інноваційної діяльності, що дало б можливість отримувати інформацію про діяльність цих структур, про інноваційні пріоритети регіонів, цільові програми, проекти, перспективні вітчизняні розробки та в режимі on-line придбати інноваційні проекти і вирішити питання, пов'язані зі специфікою інноваційної діяльності.

Діяльність даного центру повинна носити конструктивний характер та бути спрямована на всебічну підтримку і допомогу як власне промисловим підприємствам, що займаються інноваційною діяльністю, так і потенційним інвесторам. Очікуваними результатами від діяльності Центру інноваційного розвитку є підвищення інноваційної активності промисловості, формування сприятливого інвестиційного середовища та досягнення сталого економічного зростання України. Фінансування діяльності означеного центру та його регіональних представництв доцільно здійснювати на початкових етапах діяльності – за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а надалі – за рахунок самофінансування через надання платних послуг потенційним клієнтам.

Функціонування загальної інформаційно-консалтингової мережі на чолі з Центром сприяння розвитку інноваційної діяльності повинно передбачати

створення автоматизованих інформаційно-пошукових систем з укомплектованою базою даних відносно підприємств, що займаються інноваційною діяльністю, фірм-інноваторів, фінансово-інвестиційних установ, наукових центрів, передових розробок та можливостей їх впровадження, патентної інформації, публікацій відповідного напрямку та можливістю on-line консультацій з провідними фахівцями у галузі впровадження передових технологій, патентування, ведення інноваційного бізнесу. Це дозволить активніше співпрацювати всім учасникам інноваційних процесів як на регіональному рівні, так і сприятиме виходу інформації на національний та міжнародний рівень.

Література:

1. Дуцяк І.С. Роль регіональних наукових центрів у формуванні інноваційної інфраструктури / І.С.Дуцяк, І.Г. Батюк // Матеріали Міжнародної конференції «Наука, інновації та регіональний розвиток». 23-25 травня 2005 р. – Львів: Видав.-поліграф. відділ ЛьвЦНТЕІ, 2005. – С.103-104.
2. Яремко Л.А. Національна інноваційна система та її формування в Україні / Л.А. Яремко // Формування ринкових відносин в Україні. – №1(68) . – 2007. – С. 54 – 57.
3. Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dknii.gov.ua>
4. Про мережу трансферу технологій NTTN / Концепція та методологія // Національна мережа трансферу технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nttn.org.ua/?idm=1&lng=1>
5. Бази даних АСФІМІР. Трансфер інноваційних технологій [Електронний ресурс] // Український Інститут Науково-Технічної та Економічної Інформації-Режим доступу: <http://store.uinteі.kiev.ua/transfer/ua/pages/2.html>